

JOURNAL OF SOCIAL AND HUMANITIES SCIENCES RESEARCH

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Open Access Refereed e-Journal & Refereed & Indexed

Article Type	Research Article	Accepted / Makale Kabul	15.06.2019
Received / Makale Geliş	27.05.2019	Published / Yayınlanma	15.06.2019

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ LİSANSÜSTÜ EĞİTİME İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI ¹

METAPHORICAL PERCEPTION OF PRESCHOOL TEACHER CANDIDATES FOR POSTGRADUATE EDUCATION

Yüksek Lisans Öğrencisi Şeyma ATICI

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, Bolu / TÜRKİYE ORCID: 0000-0002-8045-4779

Yüksek Lisans Öğrencisi Aleyna KALKAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, Bolu / TÜRKİYE ORCID: 0000-0003-1174-8316

Yüksek Lisans Öğrencisi Betül Dilşad ERTEKİN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, Bolu / TÜRKİYE ORCID: 0000-0002-1227-6982

Dr. Öğretim Üyesi Özlem ÇAMLİBEL ÇAKMAK

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, Bolu / TÜRKİYE ORCID: 0000-0002-5826-416X

ÖZET

Metafor, bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlamada ve açıklamada kullandığı güçlü bir zihinsel araç olarak tanımlanmaktadır. Metaforların kullanımına bakıldığında, somut örnekler verilerek soyutun anlatılması, mecaz, kasetme, benzeterek açıklama gibi işlevleri olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri (metaforları) metafor tekniğini kullanarak tespit etmektir. Çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Lisansüstü eğitimle ilgili metaforik algılarını öğrenmek amacıyla öğrencilerden, "Lisansüstü eğitim gibidir. Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin lisansüstü eğitimi çok farklı metaforlarla tanımladıkları görülmektedir. Bu bağlamda 11 farklı kategori elde edilmiştir. Bu kategoriler incelendiğinde en fazla bulunan metaforun "gelişme" kategorisinde, en az metaforun ise "doyumsuzluk" ve "fırsat" kategorilerinde olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: lisansüstü eğitim, metafor, okul öncesi, öğretmen adayları.

ABSTRACT

Metaphor is defined as a powerful mental tool used by an individual to understand and explain a highly abstract, complex or theoretical phenomenon. Metaphors are known to have functions such as abstract expression, metaphor, caste and explanation. The purpose of this research, to determine the mental images of preschool teacher candidates for postgraduate education by metaphor technique. The study group consisted of the students of the Abant İzzet Baysal University Preschool Education Department of Bolu in 2018-2019 academic year. In order to learn the metaphorical perceptions of the students about postgraduate education "Postgraduate education is like Because....." were asked to fill in the sentence from them. As a result of the research, it seen that the students define graduate education with many different metaphors. In this context, 11 different categories were obtained. When these categories are examined, it is seen that the most metaphor is the development category, the least metaphors are in the category of dissatisfaction and opportunity.

Keywords: postgraduate education, metaphor, preschool, teacher candidates

¹ Bu makale İstanbul'da 25.05.2019 tarihinde Maltepe Üniversitesi'nde düzenlenen 14. Ulusal Okul Öncesi Eğitimi Öğrenci Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Bilim alanında çaba sarf eden araştırmacılar başka alanları, çalışmalarını, bireyleri etkiler ve yapılacak olan diğer çalışmalar için de yön gösterici olur. Yapılan çalışmalardan edilen bulgular, deneysel bir zemin hazırlamakta ve mesleklere ilişkin çalışmalara katkı sağlamaktadır (Karadağ, 2009). Bilimsel çalışmalar yapan araştırmacılar, çalışmalarını paylaşarak alana fayda sağlamaya çalışır (Benligiray, 2009). Gelişen teknolojiye ve hızla değişen evrene adapte olabilmek isteyen birey, lisans eğitimi esnasında öğrenmiş olduğu bilgilerini sık sık yenilemelidir. Lisans eğitimi alan öğrenciler mevcut bilgileri ile yaşanan dönemde pek çok soruna çözüm üretemeyebilir. Öğrenmek için çaba sarf eden ve yeniliklere uyum sağlamak isteyen öğrenciler sadece lisans bilgileriyle yetinmeyecektir (Karakütük, 2001; Varış, 1972). Lisans eğitiminden sonra daha sistemli, düzenli ve alanında uzman kişilerle çalışarak ilerlemeyi tercih edenler çoğunlukla lisansüstü eğitime yönelirler.

Lisansüstü eğitim, belirlenen bir konu üzerinde kapsamlı ve detaylı çalışmalar yaparak araştırmacının konu hakkında daha iyi muhakeme edebilme gücüne sahip olabilmelerini sağlayan eğitim programları olarak tanımlanabilir (Çakar, 1997). Lisansüstü eğitimin stratejik fonksiyonları; bireyin mesleki ilerleyişine katkı sağlamak, şahsi gelişimini artırmak ve lisans eğitiminden sonraki süreçte mesleki eğitimin toplumun gereksinimlerine göre bilinçli olarak ayarlanmış yeni koşulların oluşturulmasını sağlamaktır (Kovalchuck & Vorotnykova, 2017). Lisansüstü eğitimde yüksek lisans öğrencilerinin deneyim süreçlerine nasıl yardım edildiğine ilişkin deneysel kanıtların eksikliği de araştırmacıların bu konuya yönelmesini sağlamaktadır (Hallett, 2010). Günay (2018) 'ın çalışmasına göre Türkiye'de lisansüstü eğitim son yıllarda özellikle de 2009'dan itibaren artış göstermiştir.

Okul öncesi öğretmenliğinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin lisansüstü eğitimini tanımlama şekli ve buna metaforik olarak bakış açıları farklılık gösterebilmektedir. Metaforlarla ilişki kurma becerileri de tanımın seyrini değiştirebilir. Lisansüstü eğitimin yükseköğretimin bir parçası olduğu ve yüksek lisans, doktora tezleriyle ilerleyiş gösterdiğini bilip bilmemeleri benzetme aşamasını etkiler.

Metaforlar, bildiklerimizden yola çıkarak bize bilmediklerimizi tanımlama veya benzetme olanağı sunar (Balci, 2003). Metaforlar basit kavramlar gibi görünse de başka bir kavramı anlamlandırmada zihinsel bir üretim sağlar. Bireyin bu kavrama yüklediği derinliği ve kavramla ilgili yaşantısını ortaya çıkarabilir (Eraslan, 2011). Metaforları kuvvetli hale getiren durum ise farklı yapılardan bir diğerini benzetmeyle anlamlandırıp örtük anlamını açık hale getirmeye çalışmaktır. Bireyler bu sayede farklı olguları birbirlerine benzeterek anlamlı akılda tutmalar sağlayabilir (Saban, 2009). Metaforlar öğrenmede, araç ve hedeflerin benzerliğini kullanarak iskele görevi görebilirler (Carter ve Pitcher, 2010).

Metafor geliştirmek için herhangi bir kurallar dizginine veya bir el kitabına ihtiyaç yoktur. Metafor, kişinin hayal gücü ve bunun doğru bir şekilde aktarılmasıyla oluşmaktadır (Davidson, 1978). Metaforlar alıcı ve hedef kitlenin bilinen gerçeklikten sıkılmasını önler ve hedefin, anlamlandırmak istediklerinin daha anlaşılır ve hatırlanabilir hale getirilmesinin yanı sıra başka açılardan bakabilmesine de olanak tanır (Limon ve Durnalı, 2018). Ayrıca daha önce kullanılmayan, yeni terimlerin ortaya çıkmasına da olanak sağlar (Carter ve Pitcher, 2010). Lakoff ve Johnson (1980), kavramların yapısal karşılıklarını spesifik bir dille anlamlandırmayı ve dil odaklılığın yanı sıra bilişsel olarak da anlamlandırmayı etkili bulmuştur. Bilişsel açıdan etkin olması metaforu insan zihni açısından güçlü kılar. Bilincin bilinmeyen olguyu bilinen olguya benzeterek kavramaya çalışması insan zihninin güçlü yapısının da bir göstergesidir (Saban, 2008).

Çalışmada okul öncesi öğretmenliği lisans eğitimi alan öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime bakış açısı belirlenirken nitel araştırmadan yararlanılmıştır. Metaforlar, nitel çalışmalar için veri kaynağı oluşturmada ve farklı fikirlere ulaşmada güçlü yapıya sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bunlara ilave olarak bu güçlü benzetmelerin uygulama yapılan örneklem grubunun sosyal algılarını, tasvir güçlerini, sınama durumlarını görmemizde de metaforları bir aracı olarak kullanabiliriz (Silman ve Şimşek, 2006).

Öğretmen yetiştirme programlarında metaforlar kullanılarak adayların mevcut bilgisini daha anlamlı hale getirmesi amaçlanır. Öğretmen adayları; bilmedikleri kavramları öğrenirken, soyut konuları somutlaştırmak isterken, bilgilerini daha anlamlı kodlamalarla zihinde kaydetmeye çabalarken programın da desteklediği metaforları kullanır (Dündar ve Karaca, 2013).

Eğitimde yeni yaklaşımların ortaya çıkması ve yetiştirilen öğretmenlerin somut işlemler dönemindeki çocukların eğitimine etki edecek olması öğretmen adaylarının farklı birçok tekniğe öğrenmelerini

gerektirmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının eğitiminde çeşitli teknikler kullanılmaktadır ve metaforlar da bunlardan biridir. Yapılan bu çalışmada öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime bakış açıları araştırmacılar ve eğitimciler için yordayıcı veri kaynağı olacaktır.

Lisans eğitiminden sonra da öğretmen adayları eğitime ihtiyaç duymaktadır. Gelişen çağda okul öncesi eğitimi alan her çocuk farklı öğrenme algılarına sahip olabilir ve bu ortamda kaliteli bir eğitim vermek isteyen öğretmen kendini çeşitli yollarla eğitmeye devam etmelidir. Bu açıdan baktığımızda okul öncesi eğitimi alan çocukların gelişimlerine, eğilimlerine, ilgilerine uygun öğretim ortamlarının hazırlanması gerekir (Güleş ve Erişen, 2013). Tüm bu ortamların hazırlanması için okul öncesi öğretmenliğinde lisans eğitimi alan öğretmen adaylarının fikirlerinin yönelimini belirlemeye ihtiyacı vardır. Yaptığımız bu araştırmada da okul öncesi öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi hakkındaki fikirlerinin metaforlar yardımı ile tespit edilmesi amaçlanmıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkında düşünceleri ile ilgili yeterince araştırma yapılmamış olması başka alanlarda lisansüstü eğitim hakkında metaforik çalışma yapacak olan araştırmacılara hem yol açmış olacak hem de alandaki lisansüstü algı hakkında fikir edinilmesini sağlayacaktır.

Bu araştırmada “okul öncesi öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin metaforik algıları”nın kategoriler yardımı ile belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Okul öncesi öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?
2. Bu metaforlar ortak özellikler bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma modellerinden olan fenomenoloji (olgu bilim) modeli kullanılmıştır. Fenomenoloji, bir fenomenin bireylerin ya da belli bir grubun deneyimleri açısından tanımlanmasıdır (Christensen; Johnson ve Turner, 2015). Fenomenolojik araştırmalar, yaşanmış deneyimleri ve insan olgusunun üzerinde çalışan, deneyimlerin ifade ediliş biçimlerine odaklanan tümevarımsal betimleyici bir araştırma türüdür. Bu bağlamda ilk elden, subjektif bir tarzla olgunun çalışılmasını kapsar (Akturan ve Baş, 2017).

2.2. Katılımcılar

Bu araştırmaya 2018-2019 yılı Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliğinde eğitimine devam eden 1.sınıf düzeyinde 41, 2.sınıf düzeyinde 44, 3.sınıf düzeyinde 31, 4. sınıf düzeyinde 17 ve yüksek lisans düzeyinde 6 öğrenci olmak üzere toplamda 139 öğrenci katılmıştır.

2.3. Veri Toplaması ve Analizi

Araştırmanın veri toplama aracını belirlemek için literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bireylerin sahip oldukları algılarını benzetme yoluyla aktarmasında metaforların bir araç olarak kullanıldığı görülmüştür (Cerit, 2010; Zembat, Tunçeli, & Akşin, 2015; Talas, 2017). Araştırmalar dikkate alınarak katılımcılardan açık uçlu cümleleri tamamlamaları istenmiştir. Katılımcıların “lisansüstü eğitim” ile ilgili düşüncelerini öğrenebilmek için araştırmacılar her bir katılımcıya “Lisansüstü eğitim gibidir. Çünkü.....” cümlesini yöneltmiş ve katılımcılardan bu cümleyi kendi metaforlarına göre açıklamaları istenmiştir. Metafor kavramı ile ilgili ön bilgi almak isteyen katılımcılara gerekli bilgi veri toplanmadan önce aktarılmıştır. Katılımcıların kendi el yazılarıyla kaleme aldığı tüm veriler toplandıktan sonra araştırmacılar tarafından metaforlar incelenmiş ve benzer anlamlarına göre kategorilere ayrılarak analizine başlanmıştır. 11 kategori belirlenmiş ve bunlar; gelişme, uzmanlaşma, yol gösterici, değer katma, çaba, zirve, tamamlama, fırsat, doyumsuzluk ve diğerleri olarak kategorize edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizine göre metaforlar benzerlik ve farklılıklarına bakılarak kategorize edilmiş başlıklar altına yerleştirilmiştir. Analiz süreci kodlama ve ayıklama aşaması, örnek metafor imgesi ve derleme aşaması, kategori geliştirme aşaması olarak ayrılmış, bulgular tanımlanıp yorumlandıktan sonra analiz tamamlanmıştır.

2.3.1. Kodlama ve Ayıklama Aşaması

Kodlama ve ayıklama aşamasında araştırmacılar, katılımcılar tarafından elde edilen metaforları geçici alfabetik sıraya dizmiştir. Tüm metaforların net yazılmalarına, metafor olup olmadığına, birden fazla metaforik özellik gösterip göstermediğine dikkat edilmiş ve bu aşamada koşulları sağlamayan 8 adet çalışma kağıdı değerlendirmeye alınmamıştır. Okul öncesi öğretmen adayları tarafından oluşturulan metaforlar tekrar incelenip ortak özelliklerine göre gruplandırılarak birden fazla sıklığa sahip metaforlar dikkate alınıp kategoriler oluşturulmuştur.

2.3.2. Örnek Metafor İmgesi Derleme Aşaması

Örnek metafor imgesi derleme aşamasında tüm metaforlar tekrar alfabetik sıraya dizilmiş ve ham veriler araştırmacılar tarafından ikinci kez gözden geçirilmiş ve her metaforu temsil eden katılımcı, metaforun her biri için onu en iyi temsil ettiği varsayılan, katılımcı metafor imgelerinden örnek metafor listesi oluşturulmuştur.

2.3.3. Kategori Geliştirme Aşaması

Kategori geliştirme aşamasında katılımcılar tarafından oluşturulan metafor imgeleri, lisansüstü eğitim kavramına ilişkin oluşturdukları ortak özellikler bakımından incelenmiştir. Lisansüstü eğitim kavramının nasıl kavramsallaştığını anlamak için oluşturulmuş örnek metafor imgesine bakılmıştır. Katılımcıların ürettiği her metaforun; konusu, kaynağı ve konusu ile kaynağı arasındaki ilişkiye bakılarak analizi yapılmıştır.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Bir çalışmada elde edilen verilerin detaylandırılarak raporlaştırılması, analizlerden sonra nihai sonuçlara araştırmacıların nasıl ulaştıklarını yazmaları ve katılımcıların doğrudan aktarımlarından yola çıkılarak sonuçlara ulaşmak nitel bir çalışma için geçerliğin göstergesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmaya özgü olarak sonuçların geçerliliği sağlaması amacıyla 11 kavramsal kategori belirlenmiş ve bu kategorilerde de katılımcıların doğrudan aktarımlarına dayandırılarak oluşturulmuş 116 metafora yer verilmiştir. Çalışmanın bulgular kısmından bu metaforlar detaylı olarak incelenebilir. Toplanan verilerin güvenilirliği aşamasında katılımcıların çalışmaya yorgun ve can sıkıntısı gibi etmenlerden uzak bir şekilde katılmalarının sağlanmasına ve katılımcıların dikkatinin dağılmayacağı uygun sınıf ortamında çalışmanın gerçekleştirilmesine önem verilmiştir (Güler, Halıcıoğlu, Taşgın, 2016).

3. BULGULAR ve YORUMLAR

Tablo 1. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Gelişme Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme yönü
GELİŞME	1	Ağaç	3	Bilginin artması
	2	Balon	2	Bilginin genişlemesi
	3	Tecrübe kazandırıcı eğitim ortamı	2	Her alanda daha fazla gelişmek
	4	Güneş	2	Aydınlanmak
	5	Merdivenin basamakları	2	Yukarı çıktıkça bilgi sahibi olma
	6	İkinci çocuğa sahip olmak	1	Kendi alanında gelişmek
	7	Yemeğin yerine yenilen tatlı	1	Kendini daha da geliştirmek
	8	Güncelleme gelmiş program	1	Kapsamlı ve geniş olması
	9	Binanın çatısı	1	Üzerine yeni şeyler ekleme
	10	Eğitimin pişirilmesi	1	Bilgilerin gelişmesi ve çoğalması
	11	Denizyıldızı	1	Yeni bilgilerin oluşması
	12	Üst model akıllı telefon	1	Daha fazla özellik ve bilgi birikimi kazanmak
	13	Geliştiren eğitim modeli	1	Daha çok bilgi sahibi olmak
	14	Eğitimin devamı	1	Lisans eğitiminin bir üst kademesi
	15	Gelişim	1	Eğitimin kritik noktası
	16	Kitap	1	Okudukça ilerlemek
	17	Çiğ	1	Bilginin büyümesi
	18	Civciv	1	Olgunlaşmak
	19	Uzay	1	Kendini geliştirme
	20	Havuz	1	İlerlemek

Tablo 1. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Gelişme Kategorisine İlişkin Metaforları (devamı)

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme yönü
GELİŞME	21	Bilgi hazinesi	1	Teorik bilgi edinmek
	22	Araba	1	Kişiyi ileriye götürmesi
	23	Kendini tanımak	1	İnsana bir şeyler katması
	24	Öğretmenliğe hazırlama	1	Bilgi seviyesinin artması
	25	Asansör	1	Yükselmeyi sağlaması
	26	Hayat	1	Ayaklarımızın üstünde durmayı sağlama
	27	Boş defter	1	Bilgi edinerek ilerleme

Tablo 1 incelendiğinde, öğretmen adaylarının, lisansüstü eğitime ilişkin metaforik algıları incelendiğinde en çok eğilim gösterilen kategorinin “gelişme” olduğu görülmektedir. 32 öğretmen adayı gelişme kategorisine ilişkin 27 farklı metafor geliştirmiştir. Bu metaforlar; ağaç, balon, tecrübe kazandırıcı eğitim ortamı, güneş, merdivenin basamakları, ikinci çocuğa sahip olmak, yemeğin yerine yenilen tatlı, güncelleme gelmiş program, binanın çatısı, eğitimin pişirilmesi, denizyıldızı, üst model akıllı telefon, geliştiren eğitim modeli, eğitimin devamı, gelişim, kitap, çığ, civciv, uzay, havuz, bilgi hazinesi, araba, kendini tanımak, öğretmenliğe hazırlama, asansör, hayat ve boş defter metaforlarıdır. Bu kategoriye oluşturan öğretmen adaylarının verdikleri cevaplardan örnek ifadeler şunlardır: “Lisansüstü eğitim güncelleme gelmiş programa benzer çünkü daha kapsamlı ve geniştir.”, “Kitaba benzer çünkü okudukça öğrenirsin ve kendini tamamlarsın.”, “Civcive benzer çünkü yeni bilgiler öğrendikçe bilgimiz artar olgunlaşır ve tavuk halini alır.”, “Uzaya benzer çünkü uçsuz bucaksız bir bilgi yığımında onlardan faydalanıp kendini olabildiğince geliştirmektir.” Saban (2004)’ın sınıf öğretmenlerinin lisansüstü eğitime yönelik görüşlerini incelediği araştırmada, lisansüstü eğitim görmek isteyen öğrencilerin %42’sinin lisansüstü eğitimin akademik gelişme sağladığını bu nedenle lisansüstü eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının çoğunun “gelişme” kategorisine yönelik metaforları ile Saban (2004)’ın yapmış olduğu çalışmanın tutarlılık gösterdiği belirlenmiştir. Bektaş ve Pehlivan (2018)’in sınıf öğretmenlerinin yüksek lisans algılarını belirlemek amacıyla yapmış olduğu çalışmada “ilerleme olarak yüksek lisans” kategorisinin bu çalışmada yer alan “gelişme” kategorisi ile benzerlik gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 2. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Uzmanlaşma Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme yönü
UZMANLAŞMA	1	Kapı	2	Alanında bilgi ve beceri sağlama
	2	Kitap	2	Alanında bilgi edinme
	3	Uzmanlaşmak	2	Detaylı bilgi edinme
	4	Annenin yaşamı	1	Alanında bilgilerini geliştirme
	5	Pratisyen hekim	1	Alanında bilgi ve beceri edinme
	6	Akademik yükseliş	1	Akademik alanda bilgi sahibi olma
	7	Meslek eğitimi	1	Detaylı bilgi edinme
	8	Yap- boz	1	Uzmanlaşma
	9	Üst seviyeye çıkmak	1	Alanında bilgi edinme
	10	Usta	1	İşinde mükemmelleşme
	11	Bilim adamı yetiştiren eğitim	1	Alanında uzmanlaşmış birey yetiştirme
	12	Bildiklerini temelleştirme	1	Alanında bilgi yeniliği sağlama
	13	Piramit	1	Alanında bilgi edinme
	14	Derinleşmek	1	Detaylı şekilde öğrenmeyi sağlama
	15	Büyük ekran	1	Kapsamlı ve detaylı görmeyi sağlama
	16	Filmin kitabını okumak	1	Bilgileri detaylandırılma
	17	Kütüphane	1	Alanla ilgili daha fazla bilgi edinme
	18	Pekiştirme	1	Bilgileri pekiştirme
	19	Lüks bir araba	1	Kapsamlı olma
	20	Deniz	1	Derinleştirme
	21	Fidanın can suyu	1	Alanında geliştirme
	22	Ürün	1	Üretimle ilgili bilgi sahibi olma

Tablo 2 incelendiğinde, 25 okul öncesi öğretmen adayının 22 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bunlar; kapı, kitap, uzmanlaşma, annenin yaşamı, pratisyen hekim, akademik yükseliş, meslek eğitimi, yap-boz, üst seviyeye çıkmak, usta, bilim adamı yetiştiren eğitim, bildiklerini

temelleştirme, piramit, derinleşme, büyük ekran, filmin kitabını okuma, kütüphane, pekiştirme, lüks bir araba, deniz, fidanın can suyu ve ürün metaforlarıdır. Uzmanlaşma kategorisine kaynaklık eden örnek ifadeler şunlardır: “ Bir kitap gibidir çünkü alanında geniş bir bilgi birikimine sahiptir.”, “Annenin yaşamı gibidir çünkü bir anne her çocuğunda daha fazla bilgi sahibi olur. Lisansüstü eğitimde alanında kendini geliştirmektedir.”, “Pratisyen hekim gibidir çünkü alana dair bilgi ve becerilerin artırılmasına yönelik bir çalışmadır.”, “Kapı gibidir çünkü uzmanlaşmamızı sağlayacak birçok bilgi ve beceriye açılır.”, “Fidanın can suyu gibidir çünkü alanında kendini geliştirmek ve yeşertmek için gerekli bir eğitimidir.” Bozpolat (2016)’ın yapmış olduğu benzer bir çalışmada da “uzmanlık” kategorisinde 6 öğretmen adayının 6 farklı metafor (gübreli domates, uzman doktor, final maçı, ustalık, ansiklopedi, profesyonel sporculuk) geliştirdikleri belirlenmiştir.

Tablo 3. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yol Gösterici Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
YOL GÖSTERİCİ	1	Petrol	2	Diğer insanlara yakıt olması
	2	Kar	1	Sorunları yok etmesi
	3	Atatürk	1	Nesli eğitmek
	4	Sınav	1	Eksiklikleri göstermesi
	5	Aydınlanma	1	Bilime yön vermesi
	6	Hayat	1	Eksiklikleri göstermesi
	7	Güneş	1	Aydınlatmak
	8	Ağacın kökleri	1	İnsanlara katkı sağlamak
	9	Rehber	1	Başarıya yardımcı olması
	10	Lokomotif	1	Kendi çizgisini çizmesi
	11	Keşfetmek	1	Eksiklikleri göstermesi
	12	Işık	1	Aydınlatmak
	13	Süzgeç	1	Bilgilerin seçilmesini sağlama

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan 14 okul öncesi öğretmen adayının yol gösterici kategorisine ait 13 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar; petrol, kar, Atatürk, sınav, aydınlanma, hayat, güneş, ağacın kökleri, rehber, lokomotif, keşfetmek, ışık ve süzgeçtir. Bu kategoriye oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “ Lisansüstü eğitim petrol gibidir çünkü eğitimi alan kişi kendini işlemezse ham kalır, kendini geliştirirse benzin olur ve insanlara katkı sağlar.”, “Süzgeç gibidir çünkü bilgilerimizi akıl ve kalp süzgecinden geçirmeyi öğretir.”, “Atatürk gibidir çünkü lisansüstü eğitimin amacı ardından gelen nesli eğitmektir.”, “Sınav gibidir çünkü lisansüstü eğitimle yeterli olmadığımızı daha da gelişmemiz gerektiğini görürüz.”, “Kara benzer çünkü çevredeki sorunları çözmeye yönelik eğitimler alırız ve bu eğitimler sayesinde tıpkı karın mikropları kırması gibi sorunları yok etmeye çalışırız.” Bozpolat (2016)’ın yapmış olduğu çalışmada “yol gösterici” kategorisinde 5 farklı öğretmen adayının 5 farklı metafor (ışık, hazırlık maçı, nakış eğitmeni, usta-çırak ilişkisi, rota) oluşturdukları belirlenmiştir. Gömleksiz ve Et (2013)’in yapmış olduğu çalışmada da “yol gösterici” kategorisinde 5 farklı öğretmen adayının 3 farklı metafor (güneş, meyve verme, ışık) geliştirdikleri belirlenmiştir.

Tablo 4. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Değer Katma Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategoriler	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
DEĞER KATMA	1	Tatlı yemek	2	Bilgilerine bilgi eklemek
	2	Pasta süsü	1	Pastanın görüntüsünü güzelleştirme
	3	Tren vagonları	1	Güçlenmesi ve artması
	4	Makyaj	1	Güzelleştirmesi
	5	Eğitimin devam etmesi	1	Kendine bir şeyler katması
	6	Cila	1	Parlaklık katması
	7	Arabanın modifiye edilmesi	1	Daha göz alıcı olması
	8	Süt içmek	1	Yarar sağlaması
	9	Çiçek	1	Hayata estetik katması

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan 10 okul öncesi öğretmen adayının değer katma kategorisine ilişkin 9 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar tatlı yemek, pasta süsü, tren vagonları, makyaj, eğitimin devam etmesi, cila, arabanın modifiye edilmesi, süt içmek ve çiçektir. Bu kategoriye oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “Pastanın üstündeki süs gibidir çünkü pastanın tadı değişmez ama görüntüsü güzelleşir.”, “Makyaj ile güzelleşen kıza benzer çünkü lisans eğitimini yapmak

güzelidir ama lisansüstü eğitimi almak daha da güzeldir.”, “Parkeye atılan cila gibidir çünkü tüm bilgiler parlar ve kullanılmaya hazır hale gelir.”, “Arabanın modifiye edilmesi gibidir çünkü süreçte kendini yeniler ve daha göz alıcı görülür.”, “Çiçek gibidir çünkü lisansüstü eğitim kişinin eğitim hayatına estetik katar.”

Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çaba Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
ÇABA	1	Zirve	1	Çok çalışmak ve vazgeçmemek
	2	Çocuk yetiştirmek	1	Sabır ve emek istemesi
	3	Ağaç	1	İrade ve çaba gerektirmesi
	4	Hayal	1	İstikrarlı olunması gerektiği
	5	Geç gelen uyku	1	Ulaşılanın zor olması
	6	Tohum	1	Emek verilmesi

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan 6 okul öncesi öğretmen adayının çaba kategorisine ilişkin 6 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar zirve, çocuk yetiştirmek, ağaç, hayal, geç gelen uyku ve tohumdur. Bu kategoriyi oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “Zirveye benzer çünkü ulaşmak ve başarmak için çok çalışmak vazgeçmemek lazım.”, “Çocuk yetiştirmeye benzer çünkü sabır ve emek ister.”, “Hayal gibidir çünkü istikrarlı hayal hakikattir.”, “Tohum gibidir çünkü tohuma su, toprak gibi besinleri verip nasıl büyümesini bekliyorsak lisansüstü eğitimle de verilen emeğin alınmasını bekleriz.” Bektaş ve Pehlivan (2018)’in sınıf öğretmenlerinin yüksek lisans algılarını belirlemek amacıyla yapmış oldukları çalışmada yer alan “çaba olarak yüksek lisans” kategorisi ile bu çalışmada yer alan “çaba” kategorisinin benzerlik gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca Gömleksiz ve Et (2013)’in öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin algılarını belirlemek için yaptığı çalışmada “çaba, zirve, yol göstericilik” kategorilerinin yapılan çalışma ile benzerlik gösterdiği görülmüştür.

Tablo 6. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Zirve Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
ZİRVE	1	Kitap serisinin son cildi	1	Bilgi birikiminde son aşamaya ulaşmak
	2	Dağın zirvesi	1	En üst seviyeye ulaşmak
	3	Yıldız	1	En parlak olma
	4	Apartman dairesi	1	Gökyüzüne yaklaşmak
	5	Merdiven	1	En üst basamağa çıkmak
	6	Şirket binasının katları	1	En üst katlara ulaşmak

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan altı okul öncesi öğretmen adayının zirve kategorisine ilişkin 6 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar kitap serisinin son cildi, dağın zirvesi, yıldız, apartman dairesi, merdiven ve şirket binasının katlarıdır. Bu kategoriyi oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “Bir kitap serisinin son cildi gibidir çünkü deneyim ve birikimin son aşamasıdır.”, “Tırmanılan dağda ulaşılan zirve gibidir çünkü bu eğitimle ulaşılabilecek en üst seviyeye ulaşılır.”, “Gökyüzünde parlayan en parlak yıldız gibidir çünkü diğer yıldızlarda parlar ama en parlak odur.”

Tablo 7. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Tamamlama Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
TAMAMLAMA	1	Evin çatısı	1	Evi tamamlama
	2	Bardak	1	Bardağın tamamlanması
	3	Eğitimin tamamlayıcısı	1	Bilgileri tamamlama
	4	Aslan	1	Bütün olarak ele almak
	5	Pasta süsü	1	Pastayı tamamlar

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan 5 okul öncesi öğretmen adayının “tamamlama” kategorisine ilişkin 5 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar evin çatısı, bardak, eğitimin tamamlayıcısı, aslan ve pasta süsüdür. Bu kategoriyi oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “Bir evin çatısı gibidir çünkü oturduğumuz evler duvarla örtülü olsa da çatısı olmasa bir manası kalmaz.”, “Eğitimin tamamlayıcı gibidir çünkü eğitim için gerekli olan bilgilere ek olarak birçok yeni bilgi daha öğreniliyor.”

Tablo 8. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Fırsat Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategori	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
FIRSAT	1	Üst mevki	2	Yeni bir iş fırsatı sağlama
	2	Öğretmenlik	1	Üniversitede iş imkanı sağlaması
	3	Yeni doğan bir güneş	1	İşsizlere umut ışığı
	4	Bardağın dolu kısmı	1	Kendini geliştirme fırsatı sağlama

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adayının “fırsat” kategorisine ilişkin 4 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar üst mevki, öğretmenlik, yeni doğan güneş ve bardağın dolu kısmıdır. Bu kategoriye oluşturan örnek ifadeler şu şekildedir: “Daha üst mevkilere çıkmak gibidir çünkü yüksek lisans yapıldığında üniversitede iş imkânı elde ederiz.”, “Yeni doğan bir güneş gibidir çünkü lisans eğitiminden çıkıp işsiz kalan bireylere umut ışığıdır.”, “Bardağın dolu kısmı gibidir çünkü eğitim hayatınızı yarı dolu bir bardak olarak düşünürseniz lisansüstü eğitim bardağın boş değil dolu tarafıdır, kendinizi geliştirme fırsatı yakalarsınız.”

Tablo 9. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Doyumsuzluk Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategoriler	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
DOYUMSUZLUK	1	Sevilen şarkı	1	Sıklımadan sürekli dinlemek
	2	Eğitim ihtiyacı	1	Sürekli kendini geliştirme ihtiyacı hissettirmesi
	3	Para	1	Yükseldikçe daha çok istenmesi
	4	Naneli şeker	1	Fazla yenildiğinde acı olması

Tablo 9 incelendiğinde, araştırmaya katılan 4 öğretmen adayının 4 farklı kategori ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar sevilen şarkı, eğitim ihtiyacı, para ve naneli şekerdir. Bu kategoriye oluşturan örnek ifadeler şunlardır: “Sevdiğin şarkıyı sürekli dinlemek gibidir çünkü şarkıyı artık bilsen bile sevdiğin için sürekli dinlersin.”, “Bitmek bilmeyen eğitim ihtiyacı gibidir çünkü insan bu süre içinde sürekli kendini geliştirir ve yeni şeyler öğrenme ihtiyacı duyar.”, “Naneli şeker gibidir çünkü fazla yendiği zaman acı gelir.”

Tablo 10. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Zorluk Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategoriler	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
ZORLUK	1	Engibeli yol	2	Engellerin olması
	2	Engel	1	Zorunlu olması
	3	Afrika devletleri	1	Gerekli kaynakların oluşmaması
	4	Taşlı yol	1	Eğitiminin zor olması
	5	Dik yokuş	1	Zorlayıcı olması
	6	Labirent	1	Zorlu yollar içermesi
	7	Atsız kral	1	İmkanların sağlanamaması
	8	Tren yolculuğu	1	Uzun ve zorlayıcı süreç olması
	9	Mecburiyet	1	Yarışmak zorunda olunması
	10	UEFA Avrupa Ligi	1	İmkânların yetersiz olması
	11	Zıplayan top	1	İniş ve çıkışlarının olması

Tablo 10 incelendiğinde araştırmaya katılan 12 farklı okul öncesi öğretmen adayının 11 farklı metafor ortaya koyduğu görülmektedir. Bu metaforlar engibeli yol, engel, Afrika devletleri, taşlı yol, dik yokuş, labirent, atsız kral, tren yolculuğu, mecburiyet, UEFA Avrupa Ligi ve zıplayan toptur. Bu kategoriye oluşturan ifadelerden örnekler şunlardır: “Zıplayan top gibidir çünkü bazen inişlerin bazen de çıkışların olduğu bir eğitim aşamasıdır.”, “Benim için zorlayıcı bir engel gibidir çünkü öğretmenlik mesleği için gelecekte zorunlu hale getirilecek.”, “Afrika devletlerine benzer çünkü bunu yapmak için çok sebebiniz vardır ama gerekli kaynaklar bir türlü oluşmaz.”, “Taşlı bir yola benzer çünkü eğitimi almak zordur.”, “Labirente benzer çünkü labirent gibi zorlu yollardan geçmeyi öğretir.”, “UEFA Avrupa Ligi gibidir çünkü her isteyen gidemez.”

Tablo 11. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Diğer Kategorisine İlişkin Metaforları

Kategoriler	N	Metafor	f	Benzetme Yönü
DİĞER	1	Binaya kat çıkmak	2	Binanın temelini sağlam olması gerektiği
	2	Rahat bir iş	1	Mükemmel ve rahat iş ortamının olması
	3	Çanta	1	Yanında taşınabilir olması
	4	Branş öğretmeni	1	Sadece tekniklerin gelişmesi
	5	İhtiyaç	1	Zorunluluk olması
	6	Hamur açmak	1	Yetersiz olması
	7	Bilim insanı	1	Bilimin ışığında başarıya ulaşmak
	8	Çaydaki şeker	1	Olsa da olur olmasa da
	9	Kalemlik	1	Olsa da olur olmasa da

Tablo 11 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının ifadelerinden çıkarılan 9 farklı metafor görülmektedir. Bu metaforlar binaya kat çıkmak, rahat bir iş, çanta, branş öğretmeni, ihtiyaç, hamur açmak, bilim insanı, çaydaki şeker ve kalemliktir. Öğretmen adaylarının ifadelerinden bazı örnekler şunlardır: “Kalemliğe benzer çünkü olsa da olur olmasa da önemli olan bulunduğu konumu en iyi şekilde doldurabilmek.”, “Çantaya benzer çünkü çantanın içindekileri çoğaltır. Çantayla her yer yere gidilebilir ve içindekiler faydalı olabilir.”, “Binaya kat çıkmak gibidir çünkü temeli sağlam olmasa kat çıkmaz.”, “Buzlu yolda kaymamak için giyilen koruyucu kıyafet gibidir çünkü hayata ve mesleğe dair bizi ayakta tutabilen bir yöntemdir.”, “Hamur açmak gibidir çünkü teoride iyi fakat pratikte yetersizdir.”, “Ağaca benzer çünkü zamanla meyvelerini toplarsın.”

4. SONUÇ

Okul öncesi öğretmen adaylarının “lisansüstü eğitime” ilişkin algılarını incelemeyi amaçlayan bu araştırma sonucunda 116 farklı metafor elde edilmiş ve bu metaforlar 11 kategori altında toplanmıştır. Bunlar; gelişme (27), uzmanlaşma (22), yol gösterici (13), değer katma (9), çaba (6), zirve (6), tamamlama (5), fırsat (4), doyumsuzluk (4), zorluk (11) ve diğer (9) kategorileridir. Kategorilerde yer alan metaforların dağılımında ilk sırada “gelişme” (27), ikinci sırada “uzmanlaşma” (22), üçüncü sırada ise “yol gösterici” (13) kategorileri; en az metaforun bulunduğu kategorilerin ise “fırsat ve doyumsuzluk” kategorileri olduğu saptanmıştır.

Lisansüstü eğitime ilişkin yapılan metaforların en çok gelişime kategorisinde yer aldığı, 32 okul öncesi öğretmen adayının 27 farklı metafor oluşturdukları (*balon, eğitimin pişirilmesi, ikinci çocuğa sahip olmak, üst model akıllı telefon, geliştiren eğitim modeli, gelişim, vb*) görülmüştür. Kategorik dağılım sıralamasında ikinci olarak “uzmanlaşma” kategorisinin yer aldığı, 25 okul öncesi öğretmen adayının 22 farklı metafor oluşturdukları (*uzmanlaşmak, usta, derinleşmek, lüks bir araba, kütüphane, pratisyen hekim, filmin kitabını okumak vb.*) görülmüştür. Kategorik dağılım sıralamasında üçüncü olarak “yol gösterici” kategorisinin yer aldığı, 14 okul öncesi öğretmen adayının 13 farklı metafor (*petrol, kar, Atatürk, sınav, aydınlanma, hayat, güneş, ağacın kökleri, rehber, lokomotif, keşfetmek, ışık, süzgeç*) oluşturdukları görülmüştür. Araştırmada oluşturulan diğer kategorilerde “zorluk” kategorisinde 12 öğretmen adayı 11 farklı metafor (*engebeli yol, engel, Afrika Devletleri, taşlı yol, dik yokuş, labirent, atsız kral, tren yolculuğu, mecburiyet, UEFA Avrupa Ligi, zıplayan top*) oluşturmuştur. “Değer katma” kategorisinde 9 farklı metafor (*pasta süsü, cila, makyaj, tatlı yemek vb.*); “çaba” kategorisinde 6 farklı metafor (*zirve, çocuk yetiştirmek, ağaç, hayal vb.*); “zirve” kategorisinde 6 farklı metafor (*dağın zirvesi, yıldız, merdiven vb.*); “tamamlama” kategorisinde 5 farklı metafor (*aslan, pasta süsü, eğitimin tamamlayıcısı, evin çatısı vb.*); “fırsat” kategorisinde 4 farklı metafor (*üst mevki, öğretmenlik, yeni doğan güneş, bardağı dolu kısmı*); “diğer” kategorisinde 9 farklı metafor (*binaya kat çıkmak, rahat bir iş, çanta, branş öğretmeni, çaydaki şeker vb.*) oluşturulmuştur. Öğretmen adaylarının mevcut kategorilere dâhil edilemeyen metaforları “diğer” başlığı altında kategorileştirilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adayları lisansüstü eğitim kavramını daha çok gelişme, uzmanlaşma, yol gösterme ve değer katma olarak algıladıkları görülmektedir. Araştırmaya dâhil olan öğretmen adayları, gelecek yılların lisansüstü eğitim alacak öğrencileri olarak düşünüldüğünde lisansüstü eğitime genellikle olumlu bir bakış açısının hâkim olduğunu söylenebilir. Lisansüstü eğitime dair bazı öğretmen adaylarının hiçbir kategoriye yerleşemeyen fikirlerinin olması lisansüstü eğitim kavramı hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını düşündürmektedir. Lisans eğitimi kapsamında lisansüstü eğitime dair bilgilendirmeler yapılarak öğretmen adaylarının

bilinçlendirilmesi ve imkân varsa lisansüstü eğitim alan öğrencilerle bazı çalışmalarda işbirliği içine girmelerine olanak tanımak gelecek kuşaklar için daha bilinçli bir eğitim yapısının oluşturulacağını düşündürmektedir.

Bu konu ile ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacılar, okul öncesi öğretmen adaylarının dışında başka bölümlerin öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime bakış açılarını araştırılabilir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda çalışan okul öncesi öğretmenlerinin lisansüstü eğitime dair metaforik algılarını görüşmelerle ortaya çıkarmaya çalışılabilir.

KAYNAKÇA

- AKTURAN, U. ve BAŞ, T. (2017). *Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- BALCI, A. (2003). Eğitim Örgütlerinde Yeni Bakış Açıları: *Kuram-Araştırma İlişkisi II, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 33, 26-61.
- BEKTAŞ, M. ve PEHLİVAN, N. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin “Yüksek Lisans” Kavramına Yönelik Metaforik Algıları, *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 211-227.
- BENLİGİRAY, S. (2009). Türkiye’de İnsan Kaynakları Yönetimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler ve Bu Tezlerde İncelenen Temaların Analizi: 1983-2008 Dönemi, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1), 167-197.
- BOZPOLAT, E. (2016). Öğretmen Adaylarının Lisansüstü Eğitime İlişkin Metaforik Algıları. *Elementary Education Online*, 15(4), 1114-1130. doi: <http://dx.doi.org/10.17051/ieo.2016.90433>
- CERİT, Y. (2010). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin müdür kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin görüşleri, *Eğitim ve Bilim*, 33(147), 3-13.
- CHRİSTENSEN, L. B., Johnson R. B. ve Turner, L. A. (2015). *Araştırma Yöntemleri Desen Ve Analiz* (A. Aypay Çev. Ed.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- ÇAKAR, Ö. (1997). Bilim İnsanı Yetiştirme Lisansüstü Eğitim ve Sorunları Fen Bilimleri Alanında Türkiye Bilimler Akademisi Bilimsel Toplantı Serileri 7: Ankara: Bilim İnsanı Yetiştirme Lisansüstü Eğitim.
- DÜNDAR, H. ve KARACA, E. T. (2013). Formasyon öğrencilerinin pedagojik formasyon programına ilişkin sahip oldukları metaforlar. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 19-34.
- ERASLAN, L. (2011), Sosyolojik metaforlar, *Akademik Bakış Dergisi*, 27, 1-22.
- GÜLER, A., HALICIOĞLU, M.B. ve TAŞĞIN, S. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık
- GÜLEŞ, F. ve ERİŞEN, Y. (2013). Okul öncesi eğitimde fiziksel çevre standartlarını belirleme: Paydaş görüşlerine dayalı bir analiz, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30, 129-138.
- GÜNAY, D. (2018). Türkiye’de Lisansüstü Eğitim ve Lisansüstü Eğitime Felsefi Bir Bakış. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, Ağustos 2018, Cilt 1, Sayı 2, Sayfa: 71-88.
- GÖMLEKSİZ, M. N. ve ET. S. Z. (2013). Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin metaforik algıları. *VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu* (10-11 Mayıs 2013), Sakarya Üniversitesi. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 145-151.
- KARADAĞ, E. (2009). Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açından İncelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* . 10(3), 75-87.
- KARAKÜTÜK, K. (2001). *Öğretim Üyesi ve Bilim İnsanı Yetiştirme: Lisansüstü Öğretimin Planlanması*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- LAKOFF, G. ve JOHNSON, M. (1980) Conceptual metaphor in everyday language, *The Journal of Philosophy*, 77(8), 453-486.
- LİMON, İ. ve DURNALI, M. (2018). Doktora öğrencilerinin doktora eğitimi ve öğretim üyelerine yönelik metaforik algıları. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 26-40.

- SABAN, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, 459-496
- SABAN, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155.
- SABAN, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- SİLMAN, F. ve ŞİMŞEK, H. (2006). Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri Okulları ve merkezi eğitim kurumlarına meczazlar yoluyla bir bakış. *Eurasian Journal of Educational Research*, 23, 177-187.
- TALAS, S. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının “Kaynaştırma Öğrencisi” Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Uluslararası Yönetim, Eğitim ve Ekonomik Perspektifler Dergisi*, 5(2), 34-44.
- VARIŞ, F. (1972), *Türkiye’de Lisansüstü Eğitim: Pozitif Bilimlerin Temel ve Uygulamalı Alanlarında*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- YILDIRIM, A., ve ŞİMŞEK, H. (2018), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- ZEMBAT, R., TUNÇELİ, H., AKŞİN, E . (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının "okul yöneticisi" kavramına ilişkin algılarına yönelik metafor çalışması. Uluslararası Katılımlı III. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongresi Erken Müdahale Bildirileri Kitabı (ss. 446-459). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara.